ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

1 Παιδαγωγών Α’ εξ.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ= «ΨΥΧΗ» + «ΛΟΓΟΣ»

APA (American PsychologicalAssociation)
"Η επιστημονική μελέτη της συμπεριφοράς των ατόμων και των ψυχικών διεργασιών τους"

BPS (British PsychologicalSociety)
"Η Ψυχολογία είναι η επιστημονική μελέτη των ανθρώπων, του νου και της συμπεριφοράς. Είναι τόσο ένας ακμάζων ακαδημαϊκός τομέας και μία επαγγελματική πρακτική ζωτικής σημασίας"

EFPA (European Federationof Psychologists' Associations)
"Η Ψυχολογία είναι η επιστήμη που ερευνά τις ψυχικές λειτουργίες του ανθρώπου με σκοπό την κατανόηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς τόσο στο βιολογικό της υπόβαθρο όσο και στις κοινωνικές της αλληλεπιδράσεις, την μελέτη των γενεσιουργών αιτιών της και την εξεύρεση μεθόδων και τεχνικών παρέμβασης με στόχο την τροποποίηση της σε ανθρωπιστική κατεύθυνση" (EFPA, 2001)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Ψυχολογία η **επιστημονική** μελέτη του νου και της συμπεριφοράς

Νους (Mind) νοητικές λειτουργίες, προσωπικές εσωτερικές εμπειρίες των αντιλήψεων, σκέψεων, αναμνήσεων και συναισθημάτων

Συμπεριφορά (Behavior) παρατηρήσιμεςπράξεις ανθρώπων και άλλων έμβιων οργανισμών

ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

- Επιστήμη που ασχολείται *με ερωτήματα, προβλήματα ή απορίες* όπως αυτά της ύπαρξης, γνώσης, αξίας, αιτίας, γλώσσας και του νου

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

- Κλάδος της βιολογίας που μελετά τις *βιοφυσικές και βιοχημικές* λειτουργίες των ζωντανών οργανισμών

ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

- Κλινική Ψυχολογία
- Συμβουλευτική και Ψυχοθεραπεία
- Ψυχολογία Υγείας
- Αναπτυξιακή Ψυχολογία
- Εκπαιδευτική/Σχολική Ψυχολογία
- Γνωστική Ψυχολογία
- Νευροψυχολογία
- Διαπολιτισμική Ψυχολογία
- Κοινωνική Ψυχολογία
- Εργασιακή/Οργανωσιακή Ψυχολογία
- Νομική/Δικανική Ψυχολογία
- Αθλητική Ψυχολογία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

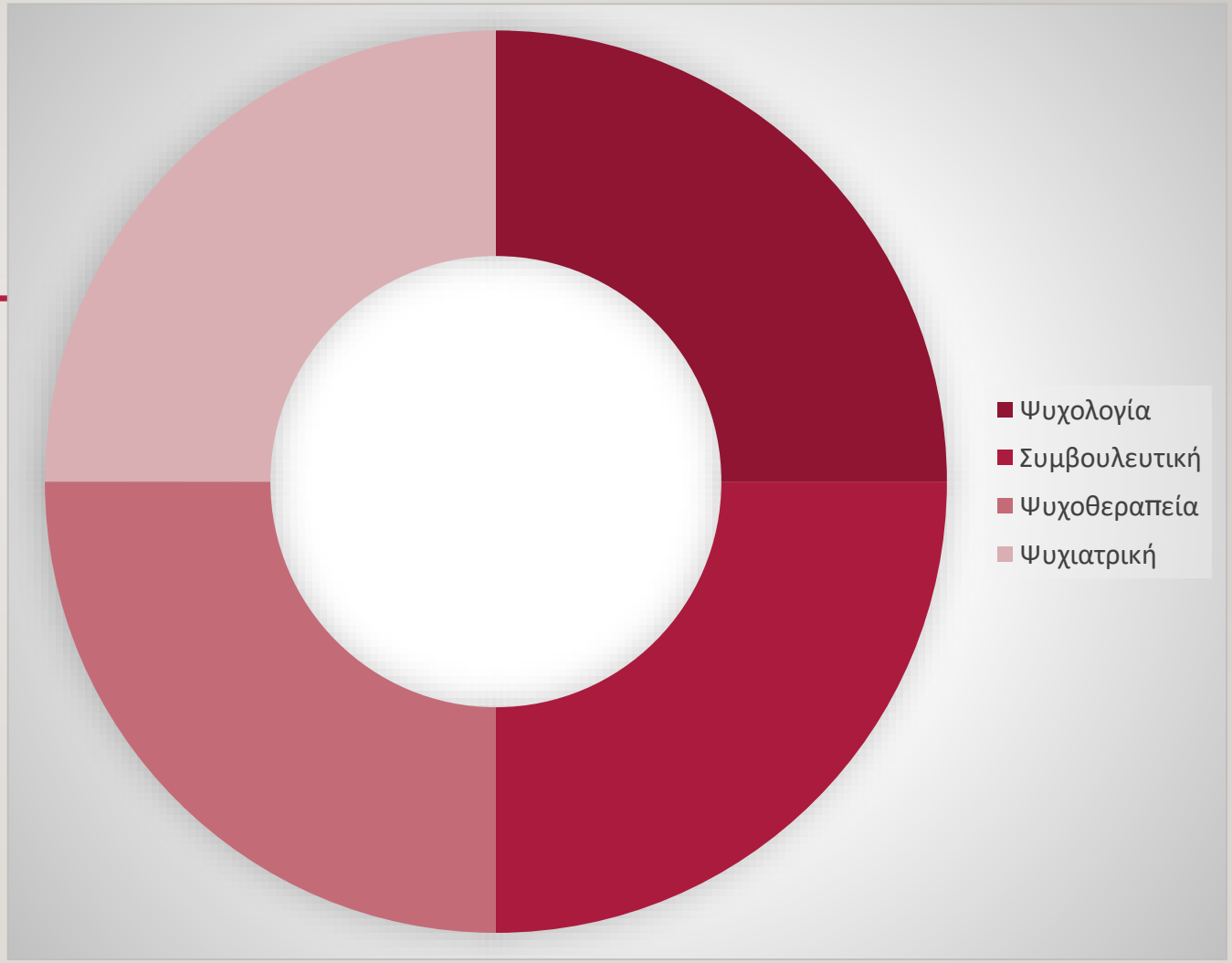
Ψυχιατρική= κλάδος της ιατρικής, φαρμακευτικές θεραπευτικές αγωγές, εστίαση στην οργανικότητα

*Ψυχοθεραπεία =*κλινικό πλαίσιο

Ψυχολογία= κλάδος ανθρωπιστικών σπουδών, κατά βάση θεραπεία μέσω του λόγου, εστίαση στις σχέσεις (με τον εαυτό, με τους άλλους)

Σύμβουλοι ψυχικής υγείας= παρέχουν **συμβουλές** σε ένα άτομο ή μια ομάδα, προώθηση ψυχικής υγείας

Διακριτοί κλάδοι

ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

- Ψυχαναλυτική/Ψυχοδυναμική
- Γνωσιακή-Συμπεριφορική
- Οικογενειακή/Συστημική
- Ανθρωπιστική/Προσωποκεντρική
- Συνθετική
- Μουσικοθεραπεία/Δραματοθεραπεία

ΠΡΩΤΟΓΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Επιστημονική γνώση = καθημερινή γνώση

- Απόπειρα εξήγησης των φυσικών φαινομένων και των φαινομένων της κοινωνικής ζωής μέσω **μύθου**

- **Ανθρωπομορφισμός=** απόδοση ανθρώπινων ιδιοτήτων σε φυσικά φαινόμενα

- **Ανιμισμός ή ψυχοκρατεία=** πίσω από κάθε φυσικό φαινόμενο υπάρχει ένα άυλο πνεύμα

ΠΡΩΤΟΓΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Πρώτοι θεραπευτές = **Σαμάνοι** (ιατρός, ψυχολόγος, ιερέας)-μέσω έκστασης

- **Κίνα** = Yang και Yin (βάση της υγείας και της ψυχικής γαλήνης)

- **Ινδία** - Μετεμψυχώσεις, Κάρμα (ζωή κύκλος προηγούμενης ζωής), Yoga (ένωση ψυχής με θεό)

ΑΡΧΑΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΥΘΟ ΣΤΟ *ΛΟΓΟ*

- Τα φυσικά γεγονότα ερμηνεύονται μέσω της **ρεαλιστικής σκέψης**
- Ανάπτυξη της εννοιολογικής, αφηρημένης σκέψης
- Αναζήτηση **της ουσίας** των πραγμάτων

ΘΑΛΗΣ (624 –546)

- Ζωή προέρχεται από το νερό
- Λογική **παρατήρηση**= βάση της επιστημονικής μελέτης της Ψυχής
- Η ψυχή είναι κοινό γνώρισμα όλων των όντων που βρίσκονται σε **κινητική κατάσταση**
- Απουσία ψυχής=θάνατος=απουσία κίνησης

ΑΝΑΞΑΓΟΡΑΣ(500 –428):

•Ο νους= λεπτότατο, ελαφρό υλικό που μοιάζει με τον αέρα

•Νους= μέσο ρύθμισης και οργάνωσης της τάξης του κόσμου

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ(570-496)
Σώμα =φυλακή της ψυχής

- Σώμα=φθαρτό και παροδικό
- Ψυχή=άφθαρτη και αθάνατη
- Μαθηματικά + μουσική= ‘’κάθαρση’’ ψυχής
- Μουσική θεραπεύει τα πάθη της ψυχής
- Συνεχής εξάσκηση της μνήμης + ανάπτυξη της ικανότητας απομνημόνευσης

ΣΩΚΡΑΤΗΣ(469-399)

- Γνώθι σαυτόν (αυτογνωσία και αυτοέλεγχος)

- Ο ελεγκτικός λόγος= η κυριότερη μορφή«κάθαρσης» της ψυχής από την αλαζονεία, την πλάνη, την κενοδοξία

- Μαιευτική=γνώση που έχει κάποιος ήδη μέσα του - τρόπος ερωτήσεων που έχει χρησιμοποιηθεί και στην ψυχοθεραπεία

- Σχέση μεταξύ της σκέψης, της νοητικής δραστηριότητας και του διαλόγου

ΠΛΑΤΩΝΑΣ(427 –347)

- Ψυχή= αιώνια, άφθαρτη, αθάνατη
- Καλοκαγαθία («καλός καγαθός»)= *αρμονία* σώματος και ψυχής
- Ανάδειξη της σημασίας των εσωτερικών συγκρούσεων μεταξύ των επιθυμιών και του λόγου (ασυνείδητων παθών) και η έκφρασή τους στα **όνειρα**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (384 –322)

- Θεμελιωτής της ψυχολογίας
- Η καρδιά είναι η βάση της ζωής και της ψυχής
- Η ψυχή=ενιαία, αδιαίρετη ολότητα και όχι άθροισμα ξεχωριστών λειτουργιών
- Σώμα + ψυχή = ενιαία ουσία, ψυχοσωματική
(μονισμός VS δυϊσμού Πλάτωνα)

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (384 –322)

Βαθμίδες ανάπτυξης της ψυχής (ικανότητες της ψυχής):

- Θρεπτική(τροφή, ανάπτυξη, αναπαραγωγή-**φυτά**)
- Αισθητική(κίνηση, αίσθηση, φαντασία, μνήμη -**ζώα**)
- Διανοητική(λόγος -**άνθρωπος)**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (384 –322)
Άνθρωποι ψυχοσωματικές ολότητες

Πτυχές του ψυχικών φαινομένων:

- Συναισθηματικές
- Βουλητικές
- Γνωστικές

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (384 –322)

- **Μίμηση=** έμφυτη ικανότητα των ανθρώπων που έχουν ήδη από την παιδική ηλικία-μηχανισμός μάθησης

- Η **ανάμνηση**= αναπαραγωγή παραστάσεων που προϋπήρχαν

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ(384 –322)
Τα πάθη της ψυχής:

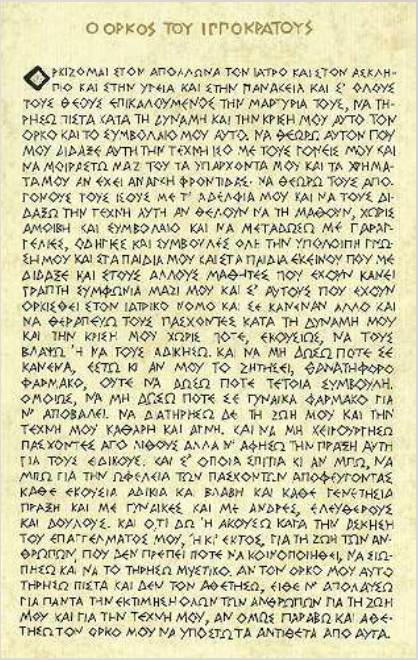
Συναίσθημα	Υπερβολή	Μεσότητα	Έλλειψη
Φόβος	Δειλία	Ανδρεία	Φοβία
Σωματική ηδονή	Ακολασία	Σωφροσύνη	Αναισθησία
Οργή	Οργιλότης	Πραότητα	Απάθεια
Αιδώς	Αναισθυντία	Αιδώς	Κατάπληξις

- **Μεσότητα**= ορθολογικός έλεγχος των ορέξεων, αποφυγή έλλειψης και υπερβολής

- **Ευδαιμονία=**σκοπός της ανθρώπινης ζωής

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ

- Οι αιτίες των ασθενειών είναι φυσικές και όχι θεόσταλτες
- Ο εγκέφαλος το κέντρο της ψυχής
- Δεοντολογία, ‘’Όρκος Ιπποκράτη’’
- Άνθρωπος ως ψυχοσωματική ενότητα
- Ψυχολογική προσέγγιση των ασθενών-Ασκληπιείο

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΟΡΚΙΖΟΜΑΙ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΑΣΚΛΗΠΙΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΚΕΙΑ ΚΑΙ Σ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΘΕΟΥΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΟΣ ΤΗΝ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥΣ, ΝΑ ΤΗΡΗΣΩ ΠΙΣΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΜΟΥ ΑΥΤΟ ΤΟΝ ΟΡΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΜΟΥ ΑΥΤΟ. ΝΑ ΘΕΩΡΩ ΑΥΤΟΝ ΠΟΥ ΜΟΥ ΔΙΔΑΞΕ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΙΣΟ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΜΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΜΟΙΡΑΣΤΩ ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΤΑ ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΜΟΥ ΑΝ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ· ΝΑ ΘΕΩΡΩ ΤΟΥΣ ΑΠΟΓΟΝΟΥΣ ΤΟΥΣ ΙΣΟΥΣ ΜΕ Τ' ΑΔΕΛΦΙΑ ΜΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΞΩ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΑΥΤΗ ΑΝ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΤΗ ΜΑΘΟΥΝ, ΧΩΡΙΣ ΑΜΟΙΒΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΚΑΙ ΝΑ ΜΕΤΑΔΩΣΩ ΜΕ ΓΡΑΦΗ ΓΕΛΙΕΣ, ΥΦΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΟΛΗ ΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΓΝΩΣΗ ΜΟΥ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΚΕΙΝΟΥ ΠΟΥ ΜΕ ΔΙΔΑΞΕ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΝΕΙ ΓΡΑΠΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΑΖΙ ΜΟΥ ΚΑΙ Σ' ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΡΚΙΣΘΕΙ ΣΤΟΝ ΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΣΕ ΚΑΝΕΝΑΝ ΑΛΛΟ ΚΑΙ ΝΑ ΦΕΡΜΠΕΥΩ ΤΟΥΣ ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΜΟΥ ΧΩΡΙΣ ΠΟΤΕ, ΕΚΟΥΣΙΩΣ, ΝΑ ΤΟΥΣ ΒΛΑΨΩ Ή ΝΑ ΤΟΥΣ ΑΔΙΚΗΣΩ. ΚΑΙ ΝΑ ΜΗ ΔΩΣΩ ΠΟΤΕ ΣΕ ΚΑΝΕΝΑ, ΕΣΤΩ ΚΙ ΑΝ ΜΟΥ ΤΟ ΖΗΤΗΣΕΙ, ΦΑΝΑΤΗΦΟΡΟ ΦΑΡΜΑΚΟ, ΟΥΤΕ ΝΑ ΔΩΣΩ ΠΟΤΕ ΤΕΤΟΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ. ΟΜΟΙΩΣ, ΝΑ ΜΗ ΔΩΣΩ ΠΟΤΕ ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΟ ΓΙΑ Ν' ΑΠΟΒΑΛΕΙ. ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΩ ΔΕ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΜΟΥ ΚΑΘΑΡΗ ΚΑΙ ΑΓΝΗ. ΚΑΙ ΝΑ ΜΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΗΣΩ ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ ΑΓΟ ΛΙΘΟΥΣ ΑΛΛΑ Ν' ΑΦΗΣΩ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΑΥΤΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΔΙΚΟΥΣ. ΚΑΙ Σ' ΟΠΟΙΑ ΣΠΙΤΙΑ ΚΙ ΑΝ ΜΠΩ, ΝΑ ΜΠΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΦΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΣΚΟΝΤΩΝ ΑΠΟΦΕΥΓΟΝΤΑΣ ΚΑΘΕ ΕΚΟΥΣΙΑ ΑΔΙΚΙΑ ΚΑ ΒΛΑΒΗ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΤΕΧΝΗΤΕΙΑ ΠΡΑΞΗ ΚΑΙ ΜΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕ ΑΝΔΡΕΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΔΟΥΛΟΥΣ. ΚΑΙ Ο,ΤΙ ΔΩ Ή ΑΚΟΥΣΩ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΕΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΜΟΥ, Ή ΚΙ' ΕΚΤΟΣ, ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΠΟΤΕ ΝΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΙ, ΝΑ ΣΙΩΠΗΣΩ ΚΑΙ ΝΑ ΤΟ ΤΗΡΗΣΩ ΜΥΣΤΙΚΟ. ΑΝ ΤΟΝ ΟΡΚΟ ΜΟΥ ΑΥΤΟ ΤΗΡΗΣΩ ΠΙΣΤΑ ΚΑΙ ΔΕΝ ΤΟΝ ΑΘΕΤΗΣΩ, ΕΙΘΕ Ν' ΑΠΟΛΑΥΣΩ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΜΟΥ, ΑΝ ΟΜΩΣ ΠΑΡΑΒΩ ΚΑΙ ΑΦΕΤΗΣΩ ΤΟΝ ΟΡΚΟ ΜΟΥ ΝΑ ΥΠΟΣΤΩ ΤΑ ΑΝΤΙΘΕΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΑ.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ (1450 –1600)

- **Ανάπτυξη του ανθρωπισμού (**Ανθρωποκεντρική στροφή)

- Έμφαση στο σώμα (σωματική υγεία και ευεξία ως καλλιτεχνικό ιδεώδες, ηδονή = έμφυτη τάση ανδρών και γυναικών)

- Όρος ‘Psychologia’ (Thomas Freigius, 1575)

- Η ψυχολογική γνώση ως τμήμα της Φυσικής Φιλοσοφίας

- μελαγχολία (βλ. Burton), τρέλα (βλ. Erasmus) = **ευρέως διαδεδομένα φαινόμενα**, (αφορούν όλους τους ανθρώπους και όχι κάποιες περιθωριακές ομάδες)

Βιβλιογραφία

- https://www.seps.gr/index.php/2010-02-22-13-13-38/2010-02-22-13-47-11-sp-1727489196/2010-02-22-13-47-11

- Brennan, J. (2009). Ψυχολογία, Ιστορία και συστήματα. 2η Έκδοση (Επιμέλεια: Κορδούτης, Π.). Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!